

Israel News, 2002, Mabat Gallery

זה הטאטו שלו

מנה מרוכזת של גרפיטי, שאבנר שר ראה על קירות בית שימוש ציבורי לפני שלוש שנים, זעזעה את תפיסת עולמו האמנותית.

עד אז ולאורך שנים ארוכות הוא בנה בציוריו קומפוזיציות צבעוניות ברוח קוביסטית. הם השיקו באופן טבעי למקצועו כארכיטקט, העוסק בתיכנון פרויקטים גדולים, מורכבים, כמו בתי משפט וקניונים. דווקא קירות השירותים, שאנשים אלמונים השאירו עליהם הגיגים פרוצים, בדיחות, גסויות, הצהרות אהבה לזהטוט, ציורים ומחאות, גרמו לאבנר שר להשתחרר מהמעונבות האמנותית וחשפו את הצדדים היצריים, האפלים, התת הכרתיים שלו. הקירות העירומים של חדר השירותים ספגו את כל צורות הפורקן האפשריות. מאחורי הדלת המוגפת האנשים הירשו לעצמם לחבל ולהשחית בלי חשבון. הם כתבו על הקירות, חרטו, שברו פיסות טיח. ואבנר שר נשבה בקסם הזה. בדרך הביטוי המשוחררת, באגרסיה, ברצון להרוס, בסטרפיטיז הריגשי. תא השירותים נראה בעיניו תא וידויים, שבו אפשר לפרוש את נבכי הנפש, בעיקר את הפן המתייטר.

כך נולד הגרפיטי של אבנר שר, בן ה-51, המוצג עתה לראשונה בתערוכה בגלריה "מבט" בתל אביב. במקום קירות השירותים הציבוריים הוא משתמש בלוחות שעם, המודבקים על עץ. במרתף הביתי שלו בקיסריה, שבו נמצא הסטודיו, הוא יוצא עם הלוחות למסעות נפשיים, שבמהלכם הוא משחית, משמיד, מוחק - ובורא עולם חדש. לוחות השעם הם שק האיגרוף שלו. הוא חופר בהם עם מברגים ומסמרים, פוצע אותם, מטיח, משאיר אותם בגשם ובבוץ, טובל אותם באדמת קיסריה האדמדמה - ובעיקר מצייר עליהם בעיפרון חשמלי, כשכל קו הוא בעצם כווייה. חריכה של השעם. כמו טאטו. לאבנר שר יש יחס מורכב לטאטו. מאחורי החזות של הארכיטקט המצליח הוא נושא איתו מיטען נפשי כאוב, לא פתור, של דור שני ליוצאי השואה. הריו הם פליטי מחנה המוות דכאו ואמו נפטרה כאשר היה עדיין ילד. הוא גדל עם השואה, עם אנשים שהנאצים צרבו מספרים בזרועותיהם. זה הטאטו, שליווה אותו בשנות ילדותו ובגרותו והפך עתה למפתח להבנת יצירתו. מכאן גם נבט סוג ציור המתקרב לציורי ילדים. מבט שני מגלה בו גם איזכורים של ציור מזרחי קדום, יסודות ארכיטקטוניים מובהקים ועקבות של דור האינטרנט.

הדבר הדומיננטי ביותר בציורים הוא ראש ענקי בלי גוף, הצף על פני המרחב, ללא חוקי כובד. לא ברור אם אלה פנים של ילד או דמות מכוכב אחר, אך הם אינם מעוררים אהדה יתרה. הם זעופים, כעוסים או עמוסי דאגה. העיניים מסומנות כנקודות, שבלולים או עיגולים זעירים, ומרוחקות זו מזו. הן מתבוננות בכך ישירות במבט אוטיסיטי. האף הוא שרוך ארוך, המתפצל בקצהו. ובפה נחשפות שורות שיניים נשכניות.

הראש הטורף, המלאך הרע, מעופף על פני מצע הנדסי, אשר יוצר תמונת עולם ממושטרת ומסודרת. היא מורכבת מרשת של ריבועים או משולשים ושורות של עיגולים וקווים. בתוכם ברא אבנר שר עולם אישי משלו, בהשראת ה"בראשית ברא אלוהים את השמיים ואת הארץ", שהוא מצטט באחד מציוריו. מדובר בעולם המאוכלס בצפיפות רבה במילון פרטי של צורות וסימנים סידרתיים, דינמיים. צמחים וחיות וסמלים גראפיים. יש בהם תום ותייחוס ואפשר לסווג אותם לקבוצות שונות: טובים ורעים והמתח שמתקיים ביניהם.

עולם הצומח שלו מאופיין בעצי תפוז שופעים, בשורה של ראשי ביצה על רגל אחת, בחמניות עם כתר מלכותי, בצרור פרחים פורחים ובטור של עיניים הנעוצות על גבעולים דקים. אווירת רוגע ומיסתורין אופפים אותם. עולם החי הוא אלים למדי. יש בו ציפורים תמימות, כלבים חושפי שיניים אימתניות, דגים שבשרם נאכל ונותר מהם הראש והאידרה בלבד, ושורה של פקמנים, אותם דמויות טורפות, המוכרות ממשחקי המחשב.

בקבוצת הסמלים ניתן לזהות צורת עין, חנוכיה, כתר מלכות, מגן דודו וחצי סהר. הם מזמינים פרשנות אקטואלית על משבר ההנהגה ועל יחסי יהודים-ערבים.

וישנו החלק הגראפי, הקישוטי, האורנמנטי, הגודש את הציורים. מארגים של קווים, שהוא צייר במשך שעות. ערוגות של קישוטים, המאזכרים עלי כותרת. קווים קיצביים או רשת צפופה של נקודות על פני מישטחים גדולים, שנצברו בכפייתיות, בפעולה שחוזרת על עצמה אוטומטית. ושרשרת של מחרוזות צוואר, המורכבות מצורות משוכפלות.

"זה נראה כמו ריפוי בעיסוק", אני אומר לו.

"כל ירידה לסטודיו היא במקום הליכה לפסיכולוג", הוא משיב.

אילן נחשון

Art critic: Ilan Nachshon
Communique 2002 for galleries and collectors

This Is His Tattoo

A concentrated dose of graffiti seen by Avner Sher, three years ago, on the walls of a public toilet completely revolutionized his concept of art.

Until then for many years his paintings had been composed of colorful compositions in the cubistic spirit. They were a natural tangent to his profession as an architect, planning large-scale, complex projects such as law-courts and shopping malls. It was precisely the walls of those public toilets, where people had left their wild ideas, jokes, obscenities, passionate declarations of love, drawings and protests, that caused Avner Sher to break free of his artistic conservativeness and reveal his dark, intense, subconscious side. The naked walls of the lavatories had absorbed all possible forms of outlet. Behind the locked door, people had allowed themselves to destroy and disfigure without reckoning. They wrote and scratched on the walls, broke off pieces of plaster. And Avner Sher was totally fascinated by the liberated form of expression, the aggression, the desire to destroy, by the emotional striptease. The lavatories seemed to him to be a confessional where the tormented inner soul could be borne. Thus, came into being Avner Sher's (age 51) graffiti, now being shown for the first time at the "Mabat Gallery" in Tel-Aviv. In place of the lavatory walls he uses cork panels glued on to wood. In the studio basement of his home in Caesarea, he departs on spiritual journeys in which he destroys, disfigures, erases – and then creates a new world. The cork panels are his punching bag. He digs into them with nails and screwdrivers, wounding them, then plastering them over, leaving them out in the rain and mud, dipping them onto the reddish earth of Caesarea – and mostly drawing on them with an electric pencil, every line a burn, a singeing into the cork. Like a tattoo.

Avner Sher has complex feelings with regard to tattoos. Behind his façade of successful architect, he carries the painful, unresolved burden of the second generation of Holocaust survivors. His parents were refugees from the Dachau death camp and his mother died when he was a child. He grew up with the Holocaust, with people on whose arms the Nazis had tattooed numbers. It is the tattoo that accompanied his childhood and youth, and has become the key to understanding his work. From here too, emerged the style of painting that resembles children's drawings. A closer look reminds one of ancient oriental art, of unmistakable architectural elements, and reveals evidence of the internet generation.

The most dominant of the paintings is a huge bodyless head, floating weightless in space. It is unclear whether it is the head of a child, of a figure from another planet. Whichever – it arouses no sympathy. It is sullen, angry, or perhaps worried. The eyes, far apart, are marked by dots, spirals or tiny circles. They glare at one with autistic stare. The nose is a long thread, split at the end. The mouth exposes rows of biting teeth.

The predatory head, the malevolent angel, floats over a geometrical stratum that creates an image of a regimented and orderly world. It is composed of a network of triangles and rows of circles and lines. Inside them Avner Sher has created a personal world of his own, inspired by "in the beginning God created the heaven and the Earth" that he quotes in one of his paintings. It is a world densely populated with a private world of dynamic, serial shapes and signs. Plants, animals, symbols and graphic musical notes. They have an innocence and sophistication and they can be classified into different groups: good and bad and the tension that exists between them.